

BAB 8

Pemeriksaan Pendidikan ke Arah Kesepaduan Sosial

Hasil Pembelajaran

Selepas mempelajari bab ini, pelajar dapat:

1. Memahami perkembangan sistem pendidikan vernakular di Malaysia.
2. Menghayati kepentingan sistem pendidikan sebagai alat untuk memupuk perpaduan.
3. Menilai pendidikan ke arah kesepaduan sosial.

Pengenalan

- Pendidikan merupakan asas penyatuan dalam proses **pembinaan negara bangsa**.
- Berdasarkan pengalaman di negara luar seperti Perancis, Amerika Syarikat, Indonesia dan Thailand, matlamat ini dicapai menerusi pelaksanaan dasar pendidikan untuk pelbagai komuniti etnik.

- Walaupun negara ini mempunyai Dasar Pendidikan Kebangsaan dan Dasar Bahasa Kebangsaan, tetapi dari sudut praktiknya, dasar tersebut agak berbeza dengan negara berkenaan.
- Sistem pendidikan di negara ini berorientasikan komuniti etnik tertentu yang berkongsi **kurikulum yang sama**.
- Sistem ini disebut sebagai Sistem Pendidikan Vernakular ataupun jenis Kebangsaan.
- Pengekalan sistem sedemikian akan menggalakkan pemisahan kanak-kanak daripada komuniti etnik yang berbeza.

Sekolah Agama Islam Al-Masriyah

Home Schooling in Malaysia

The Alternative Way

- Neena (1985) meletakkan peranan penting pendidikan formal dalam proses sosialisasi.
- Bagi pelajar yang mempunyai perbezaan latar belakang sosiopolitik, sekolah boleh mensosialisasikan mereka semula mengikut kumpulan yang sama sehingga ke peringkat yang lebih tinggi, di samping dapat mengamalkan semangat bertolak ansur dan saling memahami antara satu sama lain.

Sejarah Pendidikan Malaysia

- Dalam konteks Tanah Melayu, **penjajah berperanan** utama dalam menentukan hala tuju sistem pendidikan.
- Tempoh penjajahan → pihak British melaksanakan dasar pecah dan perintah dengan mengasingkan etnik mengikut komuniti masing-masing.
- Matlamatnya → **mengelakkan konflik antara satu sama lain**.
- Dasar pecah dan perintah itu diperkuatkan lagi dengan usaha setiap komuniti mempertahankan warisan budaya dan peradaban masing-masing.

Latar Belakang Pendidikan Komuniti Etnik di Tanah Melayu

Komuniti Melayu

- Komuniti Melayu dibentuk bersesuaian sistem nilai dan adat Melayu.
- Di peringkat awal, dua bentuk sekolah: - Persekolahan secara tidak formal – sekolah pondok yang menekankan penggunaan bahasa Melayu dan Arab sebagai bahasa pengantar.
- Kedua, di sekolah Vernakular Melayu yang didirikan oleh kerajaan British, bahasa Melayu dikekalkan sebagai bahasa pengantar dan tumpuan lebih kepada membaca, mengira, menulis, ilmu pertukangan, anyaman dan pertanian bagi kehidupan luar bandar.

Komuniti Cina

- Sebelum tahun 1900, komuniti Cina menubuhkan **sistem pendidikan tersendiri yang lebih menjurus kepada pendidikan Cina klasik.**
- Penubuhan sekolah vernakular Cina yang menerapkan nilai-nilai kecinaan seperti bahasa **Cina dikekalkan bahasa pengantar, sukatan pelajaran, guru dan buku teks adalah berdasarkan negara China.**
- Tujuan penubuhan sekolah berkenaan adalah untuk **mengekalkan identiti komuniti Cina di Tanah Melayu** agar tidak terpisah dengan negara asal.

Komuniti India

- Sekolah vernakular Tamil ditubuhkan pihak pengurusan estet dan penerapan nilai-nilai ketamilan diberikan keutamaan.
- Penggunaan bahasa Tamil sebagai bahasa pengantar, sukatan pelajaran dan tenaga pengajar diambil dari India.

Sekolah Vernakular Inggeris

- Pendidikan Inggeris berkembang di Tanah Melayu setelah penubuhan Penang Free School pada tahun 1816.
- Pada peringkat awal, sekolah ini dikuasai oleh **para mubaligh Kristian dan bahasa Inggeris** dijadikan sebagai bahasa pengantar utama.
- Bagi menjamin kualiti sukatan pelajaran, kerajaan British telah mengambil alih sekolah berkenaan **dengan tujuan mengeluarkan pegawai tadbir rendah yang mampu memenuhi keperluan kuasa pentadbiran British.**
- Kebanyakan komuniti **Cina dan India yang menetap di bandar berpeluang memasuki sekolah ini.** Manakala bagi komuniti Melayu pula, **kelas atasan lebih diberikan juga keutamaan** berbanding dengan Melayu kelas bawahan.

Dasar Pendidikan dalam Tempoh 1945-1970

Dasar Cheesemen 1946

- Kerajaan British telah mengubah dasar pendidikan yang menumpukan ke arah penyatuan dan bukan pemisahan antara komuniti etnik yang berbeza.
- Antara inti pati utama dasar Cheesemen ialah:
 - i) Peruntukan pendidikan peringkat rendah **secara percuma** dan dibenarkan **penggunaan bahasa ibunda masing- masing**.
 - ii) Pendidikan Inggeris akan **didedahkan pada peringkat rendah**. Mereka yang berkelayakan boleh meneruskan pelajaran ke peringkat menengah.
 - iii) Peluang pendidikan yang sama **kepada golongan wanita**.

Jawatankuasa Car-Saunders 1947

- Merangka pendidikan tahap universiti di Tanah Melayu.
- Matlamat penyatuan menerusi penggunaan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar sukar dicapai kerana komuniti bukan Melayu melihat langkah berkenaan dapat menggugat kedudukan bahasa mereka.
- Komuniti Cina dan India mengusulkan agar bahasa dan sistem nilai budaya mereka terus dilindungi (Fennell 1968).
- Bagi pihak komuniti Melayu, percanggahan pandangan berlaku antara golongan berpendidikan Melayu tradisi dengan berpendidikan Inggeris.
- Lulusan dari sekolah Melayu menolak cadangan tersebut kerana tahap pendidikan masih rendah.

Jawatankuasa Hubungan Antara Kaum 1949

- Jawatankuasa ini ditubuhkan pada Januari 1949, dengan matlamat untuk **memupuk penyatuan dalam masyarakat majmuk bagi membina sebuah negara bangsa baharu yang merdeka.**
- Kaedah yang diusulkan ialah:
 - **Bahasa Melayu dan Inggeris wajib** diajar di sekolah rendah.
 - Sekolah **kebangsaan ditubuhkan bagi menyatukan komuniti etnik yang berbeza.** Manakala bahasa Melayu dan bahasa Inggeris digunakan sebagai bahasa perantaraan.
 - Bahasa ibunda **masing-masing boleh diajar.**

Laporan Barnes 1951

- Dipengerusikan oleh L.J Barnes dari Universiti Oxford.
- Matlamatnya adalah untuk **menyemak dan memperbaiki bentuk pendidikan Melayu.**
- Hasilnya, penggunaan bahasa Inggeris dan bahasa Melayu dicadangkan bahasa perantaraan di sekolah rendah bagi memupuk semangat **perpaduan dan integrasi antara etnik.**
- Laporan tersebut menganjurkan agar sekolah vernakular dimansuhkan dan digantikan dengan sistem **pelajaran kebangsaan sekolah rendah dan wajib menggunakan bahasa Melayu dan bahasa Inggeris** kekal digunakan sebagai bahasa pengantar.

Laporan Razak 1956

- Dasar pertama setelah Tanah Melayu mencapai kemerdekaan.
- Dasar ini lebih berpengaruh dalam **memartabatkan peranan bahasa Melayu dalam sistem pendidikan dan pembinaan negara bangsa.**
- Antara usul utama yang ditekankan adalah seperti berikut:
 1. Bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar di **sekolah rendah dan menengah.**
 2. Sekolah jenis kebangsaan akan **menggunakan bahasa Cina, Tamil dan Inggeris sebagai bahasa pengantar.**
 3. Penggunaan **sukatan pelajaran, sistem peperiksaan, latihan perguruan dan sistem nazar yang sama.**
 4. Bagi memupuk kesatuan dalam proses pembinaan negara bangsa, **bahasa Melayu dijadikan kursus wajib** untuk semua pelajar.
 5. Pendidikan dengan menggunakan **bahasa Melayu dilanjutkan ke peringkat menengah dan universiti.**

Laporan Rahman Talib 1960 dan Akta Pendidikan 1961

- Berperanan memantau Ordinan Pelajaran 1957.
- Antara usul utama ialah:
 1. Bahasa Kebangsaan ialah medium perhubungan di **Malaysia dan dipraktikkan di sekolah rendah, menengah dan universiti.**
 2. **menyeragamkan sistem peperiksaan dan persekolahan**, walaupun berbeza bahasa di peringkat rendah dan menengah.
 3. memberi penekanan terhadap **pendidikan teknik dan vokasional.**
 4. memberi penekanan terhadap **pendidikan moral dan keagamaan** bagi kukuhkan semangat saling menghormati antara etnik yang berbeza.

Sekolah Kebangsaan dan Sekolah Vernakular

- Sekolah rendah yang dibiayai oleh kerajaan terbahagi kepada dua jenis, iaitu Sekolah Kebangsaan dan Sekolah Jenis Kebangsaan.
- Perbezaan antara dua jenis sekolah ini **ialah bahasa pengantar** yang digunakan.
- Bahasa Melayu digunakan sebagai bahasa pengantar di Sekolah Kebangsaan.
- Manakala, bahasa Mandarin dan bahasa Tamil digunakan sebagai Bahasa pengantar di Sekolah Jenis Kebangsaan.
- **Kurikulum** di kedua-dua jenis sekolah rendah ini pada keseluruhannya adalah sama.
- Cuma, sukatan pelajarannya sahaja yang sedikit berbeza.

- Kerencaman yang terdapat dalam struktur pendidikan di negara ini, iaitu sekolah-sekolah yang terdiri daripada pelbagai aliran tidak membawa kepada segregasi.
- Kerencaman struktur pendidikan wajar dilihat dengan lebih terbuka kerana ibu bapa berpeluang membuat pilihan untuk menghantar anak-anak mereka sama ada ke sekolah aliran kebangsaan ataupun sekolah jenis kebangsaan.
- Perkembangan terkini, sekolah aliran kebangsaan turut memperkenalkan kelas-kelas bahasa Cina atau Tamil kepada para pelajar yang majoritinya Melayu.

- Transformasi dalam pendidikan negara menunjukkan komitmen kerajaan ke arah memupuk perpaduan kaum dengan lebih berkesan.
- Peluang mempelajari bahasa asing yang diwujudkan di sekolah rendah kebangsaan memberi kefahaman kepada pelajar bahawa perbezaan bahasa **tidak menyebabkan segregasi, tetapi lebih kepada mewujudkan integrasi.**
- Hal ini kerana kanak-kanak yang **terdedah kepada persekitaran pelbagai kaum akan menjadikan mereka lebih terbuka dan saling menghormati** antara satu sama lain.
- Pengekalan sistem dan struktur pendidikan jenis kebangsaan ini wujud adalah hasil daripada **semangat tolak ansur** dalam kalangan pemimpin negara.
- Keunikan dalam struktur pendidikan yang pelbagai membawa kepada pemeraksanaan sistem pendidikan negara ke arah kesepaduan sosial dengan melakukan banyak penambahbaikan demi mencapai wawasan pendidikan negara.

Pendidikan Menengah

- Setelah tamatnya pendidikan di sekolah rendah, kebiasaan pelajar akan melanjutkan pelajaran ke sekolah menengah.
- Majoriti pelajar memilih melanjutkan pengajian ke Sekolah Menengah Kebangsaan Kerajaan dengan **kadar bayaran minimum**.
- Pelajar yang tamat dari Sekolah Jenis Kebangsaan (SJKC) atau Tamil (SJKT) wajib ditempatkan di **kelas peralihan selama setahun** sekiranya memilih melanjutkan pelajaran di Sekolah Menengah Kebangsaan.
- **Kelas peralihan merupakan satu proses penyesuaian ke arah pemahaman asas bahasa dan budaya kebangsaan.**
- **Kelas moral diwujudkan bagi pelajar bukan Melayu menggantikan kelas agama Islam yang diikuti pelajar Melayu.**

- Dalam pendidikan peringkat menengah, bahasa pengantar utama yang digunakan ialah bahasa Melayu dan hak untuk meneruskan pembelajaran dalam bahasa ibunda mengikut etnik seperti bahasa Cina dan Tamil adalah dibenarkan sekiranya memenuhi syarat.
- Dengan demikian pengekalan identiti menerusi bahasa ibunda masing-masing tidak akan terhakis.
- Kewujudan pilihan dalam mata pelajaran memberi erti bahawa tiada paksaan yang wujud dalam aliran kebangsaan di peringkat sekolah menengah terhadap para pelajar bukan Melayu.

- Tolak ansur dan hormat terhadap budaya serta kepercayaan pelbagai etnik di peringkat institusi pengajian yang bermula di peringkat sekolah adalah penting dalam usaha mencapai wawasan pendidikan negara seterusnya memantapkan ikatan kesepaduan sosial.
- Pada masa kini, Sekolah Berasrama Penuh (SBP) termasuk Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) turut membuka ruang kuota kepada pelajar bukan Melayu.
- Walaupun bilangan kemasukan bukan Melayu ke sekolah berkenaan tidak ramai berdasarkan kuota namun ruang yang diwujudkan oleh kerajaan adalah untuk memberi peluang kepada proses integrasi dalam kalangan pelajar berkenaan.
- Kehidupan pelajar di asrama memberi peluang kepada mereka untuk berinteraksi, mempelajari budaya dan memahami hak sesuatu etnik dengan lebih baik.

Sekolah Wawasan

- Sekolah rendah yang berkonsepkan belajar bersama-sama dalam satu kawasan yang sama tanpa mengira etnik atau agama.
- Tujuan dan matlamat Sekolah Wawasan adalah untuk:
 - Mewujudkan perpaduan dalam kalangan murid yang berbagai-bagai bangsa dan latar belakang
 - Memupuk semangat integrasi antara murid pelbagai aliran
 - Melahirkan generasi yang mempunyai sifat toleransi dan persefahaman yang tinggi
 - Menggalakkan interaksi maksimum antara semua warga sekolah melalui perkongsian kemudahan sekolah

Institusi Pengajian Tinggi

- **Berlatarbelakangkan pelbagai aliran** seperti aliran kebangsaan, jenis kebangsaan dan agama sewaktu di sekolah rendah dan menengah.
- Kehidupan sebagai mahasiswa adalah **secara perkongsian sama** ada di asrama, dewan kuliah, perpustakaan, kantin, padang sukan dan sebagainya.
- Mereka **memahami persekitaran perkongsian** sejak minggu orientasi oleh pihak universiti.
- Ruang untuk **mereka bergaul dan berinteraksi antara etnik berbeza adalah lebih luas melalui budaya kongsi yang perlu diamalkan** dalam perbincangan menyiapkan tugas dan aktiviti lain.
- **Jurang segregasi tidak lagi menjadi masalah, integrasi dalam kalangan mahasiswa** semakin terserlah dengan penglibatan mereka dalam aktiviti kokurikulum dan berpersatuan.
- Perkongsian dalam pelbagai aktiviti memupuk ke arah **kesepaduan sosial yang lebih kukuh dalam mencapai perpaduan nasional**.

Soalan E-Assesement

Nyatakan **DUA** cara digunakan oleh sistem pendidikan Malaysia dapat menyatupadukan masyarakat berbilang kaum di Malaysia.

Kurikulum – silibus (BM, Sejarah, Pendidikan Moral, agama....), peperiksaan yang sama.

Kokurikulum - aktiviti, persatuan2, badan beruniform dll.